

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนของการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ $92.93/91.36$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)
2. ทักษะทางสังคมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเรียนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว หลังใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวของนักเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.49$)

อภิปรายผล

การพัฒนาชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ $92.93/91.36$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว มี กิจกรรมที่เหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน มีกิจกรรมเนื้อหาของบทเรียน ที่สนุกสนานสนใจ เรื่องที่เรียนเกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน การดำเนินกิจกรรมเรียงตามลำดับขั้นตอนได้ดี เนื้อหาของกิจกรรมช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ แบบสอบถาม ใบงาน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ ประเมินผลตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2544 : 494-497) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพชุดการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียน

จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงพอใจ โดยถือว่าชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หากชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับเกณฑ์แล้วชุดการสอนนั้นก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนได้ ซึ่งแสดงว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรเสริญ หุ่นแสน (2547 : 131) ได้ศึกษาการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถทางสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถทางสังคมของนักเรียน มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณู พินิจการ (2545 :39 - 40) ได้ศึกษาการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม สำหรับนักเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวุฒิสถ์วนกลิ่นหอม (2548 : 79-97) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แอนเดอร์สัน (Anderson, 1982 : 4795-A) ได้สร้างชุดการสอนด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอร์ค (Turk, 1985 : 2436) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมการฟังจังหวะและทำนองดนตรีของนักเรียน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องช่วยสอน ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากใช้ชุดการสอน นักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจจังหวะและทำนองดนตรีได้อย่างรวดเร็ว

2. ทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว มี นักเรียนสนุกกับกิจกรรมเนื้อหาของบทเรียน เรื่องที่เรียนเกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เนื้อหาน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม นักเรียนมีโอกาสได้สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ ในการเรียนกับเพื่อนๆ จนได้องค์ความรู้ เนื้อหาของกิจกรรมช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ แบบสอบถาม ใบงาน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ของ สุรจิต วรรณรักษ์ (2540 : 75) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรณู พิณีการ (2545 : 42) ได้สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า คะแนนหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ วัฒนศิริ (2545 : 44) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรเสริญ หุ่นแสน (2547 : 138) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถทางสังคม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่เข้าร่วมกิจกรรม มีการพัฒนาความสามารถทางสังคม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุติ ดุลย์โรสง (2548 : 77) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านสังคม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการสร้างสัมพันธ์ เป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน มีหลักการปฏิบัติตนในสังคม ปฏิบัติตนในการคบเพื่อนและการคบเพื่อนต่างเพศ การทำงานเป็นกลุ่ม มีวิธีการปฏิเสธ มีการเลียนแบบที่เหมาะสม มีความต้องการการยอมรับจากผู้อื่น ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของครอบครัว มีการแต่งกายที่เหมาะสม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ หรรษา แก้วพูลปกรณ์ (2541 : 60) ได้ศึกษาผลของการฝึกควบคุมความโกรธและทักษะทางสังคมที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาใน มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่ได้จากการตอบแบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะสิ้นสุดการทดลองน้อยกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ มหัทธโนบล (2546 : 137) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบทดสอบวัดการปฏิบัติทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะทางสังคมเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สตาร์ค (Stark, 1983 : 144) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมิน โปรแกรมการฝึกทักษะทางสังคม เด็กวัยรุ่นตอนกลางที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ผลการศึกษาปรากฏว่า จำนวนเด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพิ่มมากขึ้นตามระยะเวลาการฝึกอบรม สอดคล้องกับ เอแกรน (Agran, 1984) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลของการใช้โปรแกรมชุดการสอนในการควบคุมตนเองด้านการจัดหา และความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมของการเริ่มต้นการทำงาน จุดมุ่งหมายเพื่อทดสอบผลของการฝึกหัดควบคุมตนเองในด้านความคล่องตัวของการจัดหาและด้านอื่น ๆ ทัวไป อันเป็นผลจากการใช้ชุดการสอนที่ฝึกหัดตนเอง เพื่อเริ่มต้นการทำงานที่ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการใช้ถ้อยคำ ด้านการวางตัว

ด้านการแสดงออก ด้านการแก้ไขตนเอง และด้านเข้าร่วมในสังคมที่มีผลต่อการเริ่มต้นเข้าทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อเล็กซานดรา (Alexandra, 1985 : 133) ได้ศึกษาผลของการฝึกทักษะทางสังคมแก่ ครูประถม โดยใช้กิจกรรมการรักษาด้วยดนตรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นครูประถม จำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการรักษาด้วยดนตรีทำให้ครูประรมมีทักษะทางสังคมสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์ติน (Martin, 1986 : 681) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการพัฒนาทักษะทางสังคมที่มีต่อปัญหาทางอารมณ์ของเด็กระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ทักษะทางสังคมมีส่วนช่วยให้พฤติกรรมและผลการเรียนดีขึ้น แสดงให้เห็นถึงทิศทางในทางบวกของพฤติกรรมและผลการเรียนของกลุ่มที่ได้รับการฝึกทักษะทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไวส์ และคนอื่น ๆ (Wise and others, 1991 : 231-241) ได้ศึกษาการฝึกทักษะทางสังคมให้แก่วัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่าภายหลังการฝึกทักษะทางสังคม วัยรุ่นมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.49) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ชุติการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ไม่ยากจนเกินไป มีความน่าสนใจ ชุติการสอนมีเนื้อหาที่น่าสนใจ มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมีเนื้อหาให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิด มีกิจกรรมการเรียนและเนื้อหาใช้เวลาได้เหมาะสม ทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้กล้าแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎาภรณ์ ทับรวย (2549 : 78-91) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุติการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุติการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินชุติการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด

แสดงให้เห็นว่าชุติการสอนกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แต่ละกิจกรรม นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่ครูสอนและเนื้อหาในแต่ละกิจกรรมนั้นทำให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิดเหมาะสมในการพัฒนาทักษะด้านสังคมของนักเรียน กิจกรรมการเรียนและเนื้อหาใช้เวลาได้เหมาะสม ทั้งยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้กล้าแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็น ชุติการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ไม่ยากจนเกินไป มีความน่าสนใจ สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านสังคม ในเรื่องของการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น การสื่อสาร การร่วมมือ การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางสังคมต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 การพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนว ผู้สอนควรศึกษาคำชี้แจง คู่มือครู คู่มือนักเรียน วิธีใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนอื่น ที่ควรจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด จัดสถานที่และเตรียมตัวให้พร้อมการสอนทุกครั้ง

1.2 การพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนว ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหา ขั้นตอนการสอนกิจกรรม สื่อ และอุปกรณ์ในการสอนให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่ และสภาพของผู้เรียน

1.3 การพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนว ผู้สอนควรดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดทุกกลุ่ม โดยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนอย่างเหมาะสม

1.4 การพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนว ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม รู้จักบทบาทต่างๆ ภายในกลุ่ม คือบทบาทผู้นำ ผู้ตาม และการเป็นสมาชิกกลุ่ม

1.5 การพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนว ผู้สอนควรให้นักเรียนสรุปถึงประโยชน์ของแต่ละกิจกรรม และเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ เพื่อนักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.6 การพัฒนาทักษะทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนว ผู้สอนควรมีการติดตามประเมินผล เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงในการวิจัยครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียน ให้มีเทคนิคหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัย ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรใช้สถานที่ที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม เช่น ลานกลางแจ้ง ห้องพยาบาล สนามหญ้า เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ตามสภาพจริงและเหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละกิจกรรม

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรจัดทำใบงาน และใบความรู้ ให้มีความน่าสนใจมากขึ้น โดยอาจใช้รูปภาพต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบของใบงาน และใบความรู้ เพื่อนักเรียนจะได้ไม่รู้สึกเบื่อในการร่วมกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY